

'Duurzaamheid brandend actueel'

Zeskoppige jury maakt genomineerden CRV -Duurzaamheidstrofee bekend

Meer dan tweehonderd inzendingen kreeg de jury voor de CRV-Duurzaamheidstrofee onder ogen. Inmiddels selecteerde ze vier genomineerden. Wie zijn de juryleden en wat is hun link met duurzaamheid? Een korte voorstelronde.

Nils Spaans:

'Voor mij telt vooral het rentmeesterschap'

'Duurzaamheid past bij mij als persoon en bij mijn bedrijf', stelt Nils Spaans, biologisch veehouder in Broek in Waterland. 'In 1991 zijn we omgeschakeld naar een biologische bedrijfsvoering. We wilden ons meer richten op de consument en niet langer produceren voor een overschotmarkt. Ik heb behoorlijk wat activiteiten buiten de deur, reis veel en ben regelmatig in Afrika. Daar zag ik de effecten van het dumpen van overschotten. Dat geeft een bredere blik op produceren en marktbescherming.' Spaans houdt niet van hokjesdenken. 'Ik boer biologisch, maar ik ben ook lid van European Dairy Farmers. Gangbare bedrijven kunnen leren van biologische bedrijven en andersom.' Duurzaamheid is voor Spaans breder dan diergerichte duurzaamheid. 'Het gaat er ook om hoe je omgaat met het milieu en je omgeving. Voor mij telt vooral het rentmeesterschap, zorgvuldig omgaan met de aarde om die te behouden voor de volgende generaties.'

Theo van den Berg:

'Gewaardeerd worden in je omgeving'

'Veehouders pakken duurzaamheid steeds serieuzer op. Met de duurzaamheidsprijs bevorder je dat extra.' Voor Theo van den Berg, voormalig kwaliteitsmanager en secretaris van de commissie Ethiek bij CR Delta, vormt integraal denken de kern van duurzaamheid. 'Vroeger stond voor een veehouder uitsluitend economie voorop, er moest brood op de plank komen. Maar de tijden zijn veranderd. Als je alleen een economische doelstelling hebt, heb je het gemakkelijk als manager. Maar er zijn ook andere zaken die het halen van doelstellingen beïnvloeden. Denk aan de omgang met personeel en de plek in de maatschappij.' Omdat de communicatie is toegenomen, zijn veehouders volgens Van den Berg meer wereldburgers geworden. 'Als melkveebedrijf heb je effect op anderen en anderen hebben effect op je bedrijf. De mentale belasting bij veehouders is inmiddels groter dan de fysieke belasting. Juist dan is het belangrijk dat je gewaardeerd wordt in je omgeving.'

Peter Broeckx:

'Economisch efficiënt, ecologisch en sociaal aanvaardbaar'

'Duurzaamheid is in de loop der jaren een containerbegrip geworden dat te pas en te onpas wordt gebruikt. Toch is en blijft het brandend actueel', vindt juryvoorzitter Peter Broeckx, veehouder in Vlaanderen, ondervoorzitter van de Belgische Boerenbond en voorzitter van VLAM, de stichting die de Vlaamse landbouw promoot. 'Iedereen kent de drie p's van duurzaamheid: people, planet en profit. Ik heb het liever over de drie dimensies van duurzame landbouw: economisch efficiënt en ecologisch en sociaal aanvaardbaar. De kernvraag is hoe we ervoor zorgen dat in een toenemende concurrentiële omgeving de inspanningen die we leveren op het vlak van leefmilieu, volksgezondheid en dierwelzijn worden gehonoreerd, zodat de economische bedrijfszekerheid niet in het gedrang komt.' 'Het veeteeltaspect vind ik heel belangrijk. Langleefbaarheid, een hoge levensproductie, uiergezondheid en vruchtbaarheid zijn allemaal aspecten in de fokkerij die een relatie hebben met duurzaamheid. Door constant aandacht te hebben voor deze kenmerken realiseer je meeropbrengst en een betere mineralenbalans. Ook creëer je maatschappelijk draagvlak doordat het dierwelzijn er wel bij vaart.'

Lubbert van Dellen:

'Minder werk met gezond vee'

'Onder duurzaamheid versta ik een goed inkomen behalen met een acceptabele tijdsbesteding. Daarvoor heb je dieren nodig die het gemakkelijk doen', meent Lubbert van Dellen, marktdirecteur agro van AcconAVM. Koeien moeten volgens hem niet op de tenen lopen. 'Als je gezond vee hebt, heb je minder dieren voor vervanging nodig, heb je minder problemen en daardoor ook minder werk. Ik noem dat de reservecapaciteit van de veestapel. Kengetallen als levensproductie, vervangingspercentage en gehalten vind ik daarom belangrijk. Melk met meer dan 3,50 procent eiwit en 4,60 procent lactose is een teken dat dieren het gemakkelijk doen. Elke drie dagen heb je dat in beeld. Vooral in de zomer gaan sommige bedrijven onderuit.' Een duurzame veestapel is niet het enige dat belangrijk is, geeft Van Dellen aan. 'Behalve de reservecapaciteit van de veestapel telt ook de reservecapaciteit van de ondernemer zelf – hoeveel tijd heeft hij te besteden? – en die van de financiën: is er genoeg geld beschikbaar om te kunnen aflossen of te investeren? Die reservecapaciteit bepaalt de slagkracht van de onderneming in de toekomst.'

Bert de Lange:

'Duurzaamheid kent alleen maar winnaars'

'Waarom ik duurzaamheid belangrijk vind? Omdat duurzaamheid alleen maar winnaars kent. De mens, het dier, de totale leefomgeving: alles en iedereen is gebaat bij een duurzame leefwijze.' Bert de Lange is oud-hoofdredacteur van Veeleert en inmiddels productmanager agro bij AB Oost. 'Wat ik persoonlijk belangrijk vind, is dat we de keuze voor duurzaamheid niet alleen moeten rechtvaardigen met het oog op een goede toekomst voor de volgende generaties. Dat draagt iets van opoffering in zich, alsof een keus voor duurzaamheid nu iets heel vervelends zou zijn. Wie gaat voor kort gewin – en dat hoeft niet alleen op economisch vlak te zijn, maar kan ook een eenzijdige keus zijn voor ecologisch of sociaal – zal de discussie over duurzaamheid mogelijk als zodanig ervaren. Ik denk echter dat een keus voor duurzaamheid ook in het nu al een goede is en veel levens- en werkplezier kan geven.'

Tine van Werven:

'Goede imago melkveesector behouden'

'Ik vind duurzaamheid belangrijk, omdat we moeten streven naar een meer verantwoorde manier van produceren. We hebben de verantwoordelijkheid om het goede imago van de melkveesector te behouden, maar ook te verdienen', vindt Tine van Werven, als dierenarts verbonden aan de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht. Van Werven ziet nog te vaak dat er wordt gestreefd naar het maximum, zeker wat betreft melkproductie. 'De optimale situatie wordt soms uit het oog verloren. Een duurzaam bedrijf is in balans wat betreft grond, milieu, dierwelzijn en diergezondheid. Vanuit mijn rol als dierenarts let ik vooral op koecomfort en een gezonde voeding. Dat zijn twee aspecten die voor een groot deel verantwoordelijk zijn voor het gezond en optimaal functioneren van de melk- en dus voor de gedwongen afvoer.'

De vier genomineerden voor de CRV-Duurzaamheidstrofee

Uit de ruim tweehonderd ingestuurde vragenlijsten heeft de jury inmiddels vier bedrijven geselecteerd. Het gaat om de bedrijven van de familie Liebrecht-Merkens uit het Gelderse Rossum, de familie Schepers-Haveman uit Fluitenberg en melkveebedrijf Bosgoed uit Denekamp. Uit Vlaanderen dingt Ignace Poignie uit Koolskamp mee naar de hoofdprijs van tienduizend euro. De jury brengt een bezoek aan de vier genomineerde bedrijven en kiest vervolgens het bedrijf van haar voorkeur. Ook het publiek kan vanaf half januari stemmen, zowel op de ledenvergaderingen van CR Delta en VRRV als op de website van Veeleert.